

I Sick.... ...Sack genom Hellervärlden

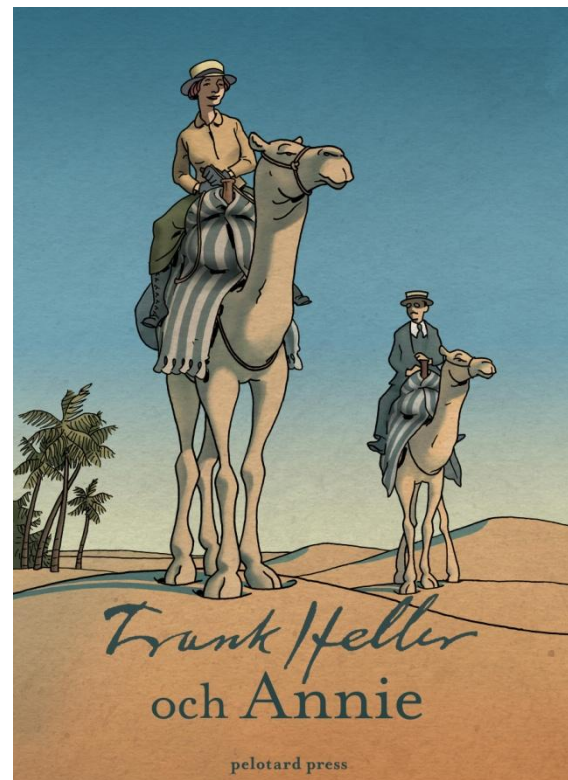
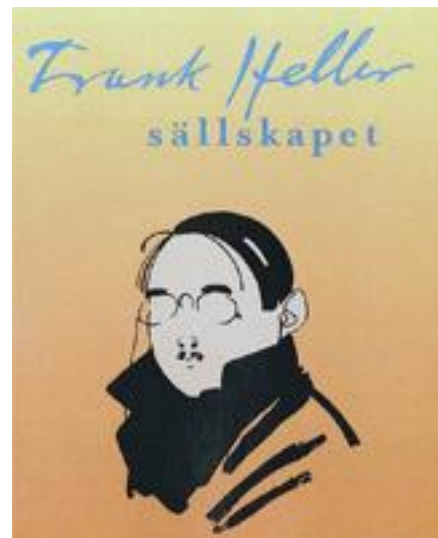
Nr 1 årgång 1 Januari 2012

Kära Hellerälskare!

Att välja en stockholmare till ordförande för något så skånskt som Frank Hellersällskapet är något av en utmaning – men å andra sidan var väl Gunnar Serner en av våra mest kosmopolitiska författare. Detta har ju redan märkts i sällskapets sexåriga historia där våra aktiviteter rört sig mellan utflykter i författarens uppväxtmiljöer och i den värld han rörde sig i efter landsflykten. Även år 2012 kommer vi att än vara i det Malmö han så brådstörtat lämnade den 28 september 1912 och än längs den Riviera han kom till i november samma år för att sedermera ha som älskad bas att ofta återvända till.

Detta är första numret av det medlemsblad som vi tänker låta utge betydligt oftare än vår årliga medlemsbok.

Tyvärr blev "Frank Heller och Annie" inte klar före årsslutet som planerat men nu har den kommit från trycket och du bör ha fått den

om du betalt årsavgiften. Vi lovar att göra allt vi kan för att 2012 års skrift om Frank Heller och Rivieran skall vara klar i tid för den resa vi avser att göra dit i höst. Avsätt tid och pengar för detta redan nu. Resekommittén återkommer snart med en resplan.

Göran Wessberg

Recensionen: Jan Hemmel väljer

KRIGET SOM ALDRIG TOG SLUT

Gustav II Adolf var en blond, vacker, något överviktig man, storartad fältherre och endast besjälad av kristliga och humana tankar. Det dröjde länge innan jag kunde släppa den bilden, och egentligen vill jag inte det nu heller, medan jag tronar på minnen från fornstora dar.

Min generation växte upp som barn med ”Gula brigadens hjältar” av Nils Hydén och ”Fältskärens berättelser” av Zacharias Topelius. Skicklig indoktrinering, kan man tycka. Ett litet hjältemodigt land kastar sig ut i världen, med värjor och läderkanoner för att värna en religion. Dagens unga fantasy-läsare skulle kanske uppskatta berättelsen, den finns i många variationer, men kanske inte med ett så brutalt slut – hjälten skjuten och genomstucken, slungad från hästen, trampad av hovar, avklädd och plundrad.

”Skadorna av såren, blodförlusten, mattigheten tog ut sin rätt och den ene efter den andre av Gula Brigadens tre hjältar kände krafterna svika. Efter en sista blick på sin konungs lik sjönk de till marken och förlorade medvetandet. Nattens mörker sänkte sig över slagfältet ...”

I Brechts skådespel ”Mutter Courage” följer marketenterskan den svenska hären genom Tyskland, till sin olycka. Jag såg föreställningen i Berlin på 1950-talet med Helene Weigel och Ernst Busch. Sångerna klingar fortfarande i minnet, metalliskt, barskt, svindlande vackert.

Och hur klarar sig nu Frank Hellers historia från 30-åriga kriget i det litterära och dramatiska sällskapet? –

”Kriget som aldrig tog slut” kom ut 1942 och författaren markerar i förordet både en möjlig parallell till det pågående världskriget och en tacksamhetsskuld till Grimmshausens ”Den äventyrlige Simplicissimus” från 1668.

Det är den unge Melchior, bondson, med ambitionen att bli tredje underkock i palatset hos furstebiskopen i Brixen som berättar. Han råkar dräpa en kamrat med en kopparpanna och flyr ut i kriget. Han hamnar hos en turkisk delegation på väg genom Tyskland till Wien med en imponerande elefant. Melchior målas brun och förses med turban, men det förändrar inte hans sinnelag. Romanen igenom håller han fast vid vad han anser som den sanna läran och hans avsky för lutheraner och protestanter är orubblig. Det ger upphov till

mycket roande religiösa och politiska diskussioner mellan honom och den unge idealistiske franske kaptenen Gaston de Boisfleury, som till Melchiors fasa visar sig vara på väg att enrollera sig hos Gustaf Adolf, ärkekättaren. Det är en äventyrlig och besvärlig resa, där de ideligen blir attackerade, tillfångatagna och maltraherade, men de lyckas slå sig fria och nå den svenska hären. De ser den franske motbudande och lömske realpolitikern herr de Saint-Pré föras till ett tält:

”På dess tröskel stod en av de skönaste män jag någonsin sett. Han var högväxt och höll sig mycket rak. Han hade ljungande blå ögon och ett hår så gult som vetet då det mognar. Varje hans rörelse talade om kraft, blicken ur hans ögon om myndighet men också om klokhet. - Kungen! viskade vår ledsagare ... Jag trodde inte mina sinnen. Skulle detta vara kättaren över alla kättare, ärkeluteranen från Norden, som kommit för att slå ned den sanna tron? Det var omöjligt. För mina ögon liknade han den helige Mikael på kalkmålningarna i klostergången, då han med ljungande svärd faller över andarna i avgrunden. Jag såg hjälplös på kaptenen. Han uppfångade min blick och viskade med ett besynnerlig leende: Inte sant, skenet bedrager?”

Frank Hellers eleganta ironi hindrar honom inte att teckna underhållande och groteska figurer, mest skurkar, och intrigen löper i snabba och överraskande språng. Rolig läsning!

Kaptenen dör men Melchior lyckas egendomligt nog klara livhanken och återvända till biskopsköket i Brixen. Han är inte nöjd med vad han har upplevt: ”Vad såg jag inte under alla dessa år! Syner som kunde varit hämtade ur Johannes Uppenbarelse, där den helige skildrar de yttersta tidernas kval. Jag såg kvinnor skändas i skaror, jag såg små barn spetsas på spjut för ro skull och kastas i elden. Jag såg nöden och svälten som två bundsförvanter gå genom landet, härjande mer än krigsmännen... Jag såg hur svenskarna, som visat sådan manstukt under kungens tid, sjönko ned till att bli de värsta bland de värsta ...”

Vad hade hänt om Gustaf Adolf inte hade stupat vid Lützen? Jag börjar längta efter en kontrafaktisk historia – synd att Frank Heller, med sin tempererade men välvilliga cynism, inte är här och kan skriva den!

I varje nummer av medlemsbladet avser vi att ha en artikel, essä eller recension av något av Frank Hellers verk. Om du vill bidra, skriv till ordföranden på e-post homoludens@glocalnet.net

Hellerbord på Reisen

Den 8 december träffades Stockholmskretsen på anrika Hotel Reisen i Gamla Stan för att aväta ett digert skaldjursjulfbord. Ett tiotal medlemmar, varav flera nya i sällskapet fick förutom lekamlig spis lite information om vad som hänt och vad som händer i sällskapet. Reisen var alltså det hotell som Frank Heller alltid bodde på när han var i huvudstaden.

Orton värvar via Rotary

Vår hedersordförande Frank Orton är en flitig talare vid Rotarys lunchmöten där han ivrigt propagerar för vårt sällskap. På så sätt har vi fått flera nya medlemmar. Gör som Frank – sprid reklam för oss.

Bankkuppen upprepas i höst

Den 28 september 1912 försökte Gunnar Serner svindla tre banker i Malmö. Som ni vet lyckades han i två men avslöjades i den tredje. Denna kupp tänker vi upprepa (i lagliga former) på dagen 100 år senare. Vi kommer att kombinera detta med årsmöte och middag i Malmö. Mer information kommer.

Medlemsavgiften!!!!!!

Vår skattmästare Claes Lindskog påminner om att det är dags att betala in årsavgiften som är 150 kronor såsom tidigare. Han emotser beloppet på vårt plusgiro 1413456-3. Så får ni både årsbok och medlemsblad.

Årets utflykt - Rivieran

Nu skall den äntligen bli av- resan i Frank Hellers fotspår till hans älskade Riviera. Han kom dit i november 1912 – vi kommer dit i samma månad hundra år senare. Preliminärt räknar vi med att flyga ned vecka 45 och tillbringa fyra dagar i Menton med omnejd. Förberedelser pågår och mer information följer framför allt genom detta medlemsblad men reservera gärna denna vecka redan nu i almanackan.

Årsbokstema - Rivieran

Den sjunde årsboken är redan på gång. Vår styrelseledamot och sekreterare Pär Henning har med entusiasm kastat sig över temat Frank Heller och Rivieran – vad annat var att vänta detta minnesår. Han inventerar både välkänt och inte minst ganska okänt material. Boken skall förstås bli reslektyr på utflykten till Rivieran. Vår vice ordförande är redan i full gång med planeringen av 2013 års bok som kommer att handla om Frank Heller och översättningarna.

PÅ GÅNG!

För Stockholmskretsen planeras som vanligt en träff på Filmhuset i slutet av februari eller början av mars.

I september kommer sällskapet att delta med ett eget bord i världens längsta bokbord på Drottninggatan i Stockholm.